

**Ústav pro studium
totalitních režimů**

Čj.: USTR 44-5/2018

Praha, 6. dubna 2018

Počet listů: 7

Zápis z 5. jednání Rady Ústavu pro studium totalitních režimů

Datum a místo zasedání: 5. 4. 2018, 16.00 hod., Restaurace Kopyto

Rada Ústavu: Zdeněk Bárta, Martin Palouš, Jiří Liška, Eduard Stehlík, Karel Černý

Ústav pro studium totalitních režimů: Ondřej Matějka, Zdeněk Hazdra, Michael Pelíšek

Archiv bezpečnostních složek: Světlana Ptáčnicková

Omluveni: Jaroslava Rákosníková, Jiří Junek

Zápis vyhotovila: Jana Lišková

Program jednání:

1. Schválení programu
2. Verifikace zápisu ze 4. jednání
3. Kontrola úkolů
4. Rekonstrukce sídelní budovy
5. Směrnice o používání mobilních telefonů
6. Výroční zpráva za rok 2017
7. Různé

Ad 1) Schválení programu

Předseda Rady Ústavu E. Stehlík zahájil v 16.15 hod. 5. jednání Rady ÚSTR v roce 2018 a přivítal přítomné v netradičních prostorách. Připomněl, že členové Rady již před jednáním absolvovali hodinovou prohlídku staveniště v Siwecově ulici. Následně poblahopřál M. Paloušovi ke včerejšímu zvolení členem Rady ÚSTR po J. Burešovi, kterému skončil mandát, a požádal jej o krátké představení. Zároveň omluvil nepřítomnost J. Junka.

M. Palouš poděkoval za gratulaci a stručně představil svoji dosavadní profesní dráhu, zkušenosti s činností Ústavu a své představy, jak by mu mohl jako radní prospět.

E. Stehlík poděkoval M. Paloušovi a vyjádřil naději, že se Rada ÚSTR stane i v obnoveném složení družným kolektivem. Následně připomněl, že 5. jednání se mělo věnovat především rekonstrukci. Po domluvě se Z. Hazdrou je rovněž důležité probrat kandidáty do Vědecké rady a projednat Směrnici o používání mobilních telefonů. Vzhledem ke své náhlé zdravotní indispozici nicméně E. Stehlík požádal o přesunutí bodu 6 programu – Výroční zpráva ÚSTR za rok 2017 – na příští jednání.

M. Palouš se otázal, jakým způsobem jsou domlouvány termíny na další jednání.

E. Stehlík vysvětlil, že ačkoliv bylo snahou domlouvat termíny v širším horizontu, vždy se nakonec jako reálné ukázalo pouze stanovení termínu příštího jednání na konci stávajícího zasedání. Předběžně by termín příštího jednání navrhl na konec dubna a další pak na počátek června.

M. Palouš sdělil, že by mu více vyhovoval až počátek května.

Termín 6. jednání byl po vzájemné domluvě členů Rady ÚSTR stanoven na 3. 5. 2018 od 15.00 hod. a termín 7. jednání na 6. 6. 2018 od 15.00 hod. V obou případech na tradiční adrese Evropská 2590/33c, Praha 6.

E. Stehlík avizoval, že plánovaný výjezd Rady ÚSTR do Kanic u Brna by se uskutečnil na přelomu června a července s tím, že konkrétní termín bude teprve určen.

J. Liška připomněl záměr setkání Rady Ústavu se zástupci politických vězňů.

E. Stehlík sdělil, že je na setkání předběžně domluven. Bylo by možné jej uskutečnit před začátkem 6. jednání. Termín a místo sdělí co nejdříve.

Z. Hazdra navrhl pozvat i zástupce Klubu Milady Horákové, s kterými je v užším kontaktu.

E. Stehlík nabídku kvitoval s povděkem a připomněl, že by rovněž rád zorganizoval setkání se zástupci Post Bella. Přislíbil proto připravit harmonogram schůzek s jednotlivými organizacemi. Následně požádal o schválení programu jednání.

Z. Bárta upozornil, že očekával schvalování Výroční zprávy již na tomto jednání, neboť dle jeho soudu je dokument dobře připraven. Čekal, že předseda Rady ÚSTR zašle své avizované připomínky, nicméně žádné neobdržel, nevidí proto ve schválení žádnou překážku.

E. Stehlík přislíbil, že se nad Výroční zprávou separátně sejde se Z. Hazdrou.

Z. Hazdra připomněl, že k formulaci úvodu Výroční zprávy obdržel drobné připomínky od J. Lišky, které obratem zapracoval. Upozornil dále, že na minulém jednání byl termín předložení Výroční zprávy Senátu PČR posunut na konec dubna 2018, vzhledem ke stanovenému termínu příštího jednání až na počátek května však není možné dohodnutý termín dodržet.

E. Stehlík navrhl schválit Výroční zprávu na 6. jednání 3. 5. 2018.

Usnesení: Program byl schválen v navrženém znění s tím, že bod 6 programu se přesouvá na 6. jednání Rady ÚSTR, čímž se posouvá i termín odevzdání Výroční zprávy stanovený na 4. jednání Rady ÚSTR dne 14. 3. 2018.

Hlasování: 5 pro (jednomyslně)

Ad 2) Verifikace zápisu ze 4. jednání

E. Stehlík vyzval členy Rady Ústavu k vyjádření připomínek k zápisu ze 4. jednání. Připomněl, že J. Junek zaslal drobné připomínky písemně, které zapisovatelka do předložené verze již zapracovala.

Usnesení: Rada Ústavu schvaluje zápis ze 4. jednání Rady ÚSTR v roce 2018 v předloženém znění.

Hlasování: 5 pro (jednomyslně)

Ad 3) Kontrola úkolů

Radě Ústavu byl předložen přehled zadaných úkolů a jejich plnění:

➤ Předložit návrh na doplnění Vědecké rady

Z. Hazdra připomněl, že, jak již dříve avizoval, předložil do konce března návrhy na doplnění Vědecké rady, neboť někteří dosavadní členové ze zdravotních důvodů odstoupili (M. Bartlová) a jiní z kapacitních důvodů nebyli schopni na jednání docházet, a proto s nimi bylo dohodnuto ukončení členství (P. Bren). Radě Ústavu byli předloženi dva kandidáti – Jiří Lach a Michal Stehlík. Z. Hazdra následně oba kandidáty stručně představil. V obou případech se jedná o renomované odborníky, proto Z. Hazdra požádal Radu ÚSTR o schválení jejich jmenování. Rovněž sdělil, že oba přislíbili aktivní účast na jednáních.

M. Palouš se otázal, jakým způsobem jednání Vědecké rady probíhá.

Z. Hazdra vysvětlil, že zejména u zahraničních členů je problém s pravidelnou účastí na jednáních. Všichni nicméně vypracovávají posudky na interní projekty a jsou s vedením ÚSTR ve styku prostřednictvím emailu. Výjimkou je například D. Brandes, který se účastní takřka každého jednání.

E. Stehlík se otázal, kolik bude mít Vědecká rada v případě schválení nominovaných kandidátů členů.

Z. Hazdra sdělil, že v současnosti tvoří Vědeckou radu 10 osobností, s kandidáty jich tedy bude 12.

M. Palouš doporučil do Vědecké rady I. Lukeše či T. Snydera.

O. Matějka vysvětlil, že s I. Lukešem je vedení ÚSTR často v kontaktu, neboť je členem redakční rady *Securitas Imperii*. Zapojení do jedné z rad dle názoru O. Matějky stačí. T. Snyder by byl velmi zajímavou posilou Vědecké rady stran odborné erudice, nicméně u zahraničních členů je, jak bylo řečeno, vždy problém s účastí a právě usnášeníschopnost má nominace dvou nových členů vyřešit. Zajímavé historiky, kteří by chtěli Ústavu jakkoliv pomoci, je však možné zapojit i jiným způsobem.

E. Stehlík potvrdil, že členové Rady ÚSTR apelovali na vedení Ústavu, aby zvážilo zapojit do Vědecké rady více lidí, kteří jsou schopni na jednání docházet. Předložené nominace kvitoval s povděkem, neboť oba kandidáty zná a souhlasí, že jejich erudice je nezpochybnitelná. Osobně se za jejich schválení přimluvil.

Usnesení: Rada Ústavu jmenuje Jiřího Lacha a Michala Stehlíka členy Vědecké rady ÚSTR.

Hlasování: 5 pro (jednomyslně)

Z. Hazdra za schválení obou kandidátů poděkoval.

J. Liška navrhl, že obměna Vědecké rady by měla být zmíněna i ve Výroční zprávě.

E. Stehlík upozornil, že dovolení nových členů by se mělo promítnout až ve Výroční zprávě za rok 2018.

J. Liška navrhl doplnit text o jednu větu či odstavec v tom smyslu, že ne všichni členové Vědecké rady se mohli dlouhodobě aktivně účastnit jednání. Vedení ÚSTR bude do budoucna tuto situaci řešit.

E. Stehlík s tímto řešením souhlasil.

➤ **Předložit tabulku za jednotlivé roky existence Ústavu s počtem vydaných monografií, studií a časopisů vs. počet odborných zaměstnanců v daném roce**

O. Matějka připomněl, že si Rada ÚSTR vyžádala tabulku, ve které by byly dány vydané publikace do souvislosti s počtem zaměstnanců. Z předložené tabulky jednoznačně vyplývá korelace mezi růstem publikačních výstupů a počtem zaměstnanců. Pro reálnější představu tabulka obsahuje i přepočtení zaměstnanců na FTE. Vysvětlil dále, že prostý počet vydaných publikací není sám o sobě relevantním údajem, neboť zaměstnanci část svého výzkumu publikují i jinde. Publikační činnost zaměstnanců jako celek je nicméně sledována soustavně až od roku 2015. Pro předchozí roky proto sestavil pouze rámcové pomocné údaje, které vycházejí z počtu publikovaných článků v interních časopisech. U publikačních výstupů v těchto časopisech je v průběhu let vidět určitý pokles způsobený především změnou politiky. V současné chvíli se vedení časopisů snaží přilákat také externí autory a naopak zaměstnanci jsou motivováni uspět se svými výstupy i mimo ústavní periodika. Upozornil dále, že nárůst zaměstnanců OVV zahrnuje i badatele věnující se agendě dle zákona č. 262/2011 Sb. a pracovníky Odd. vzdělávání, kteří se spíše než tvorbě textů věnují aplikovaným výstupům. Úspěšné jsou například portály *Socialism Realized* či *Historylab*.

M. Palouš se otázal, zda portály nalezne na stránkách ÚSTR.

O. Matějka vysvětlil, že se jedná o samostatné weby a přislíbil zaslat odkaz. Sdělil dále, že mezi novými zaměstnanci je řada mladších kolegů, u kterých je růst publikační činnosti pozvolnější. Z tabulky je tedy jasně rozpoznatelná snaha, aby větší část mzdových nákladů plynula do historického výzkumu, růst publikační činnosti nicméně nejde s růstem počtu zaměstnanců lineárně.

➤ **Předložit přehled zaměstnanců a udělených riových bodů za jednotlivé roky od začátku zadávání do databáze**

O. Matějka připomněl, že RIV je databáze výsledků Rady pro výzkum, vývoj a inovace. Jedná se o systém hodnocení, jehož součástí je registr informací o výzkumu, do kterého jsou každoročně zadávány výsledky subjektů zařazených na seznam výzkumných institucí. Ústav byl na seznam zařazen v roce 2014. Upozornil, že přidělení bodů v databázi trvá dlouhou dobu, až nyní má například ÚSTR k dispozici výsledky pro rok 2015. Prvně se proto počet bodů stane dílčím podkladem pro hodnocení zaměstnanců. Pro členy Rady Ústavu připravil O. Matějka jednak souhrnnou tabulku, jednak tabulku dle jednotlivých zaměstnanců. Tabulka obsahuje údaje za roky 2014 a 2015. Před rokem 2014 nebyly body sledovány a neexistoval žádný vnitřní pokyn, jak je zadávat. Zaměstnanci proto v některých případech udali své výstupy za jiné instituce. Údaje zaměstnanců před rokem 2014 jsou proto kusé. V komentáři k tabulkám je obsažen i výtah z interní směrnice, kterým se stanovuje dvouleté období pro dosažení minimálního počtu riových bodů. Ten zaměstnanec, který minimálního počtu dosáhl již během jednoho roku, bude finančně odměněn. Celé období nicméně vyhodnotit nelze, neboť přiřazené body za rok 2016 dosud nejsou známy. O. Matějka dále vysvětlil, že v současné době se ukazuje, že se nejedná o zcela objektivní systém, neboť výsledky jsou přiřazovány zcela náhodně. V komentáři proto cituje i studii, kterou si vláda ČR nechala zpracovat. Vzhledem k tomu, že se nemůže jednat o tvrdé kritérium, většina institucí postupně upustila od mechanického odměňování zaměstnanců dle výše získaných bodů. I RVVI od systému ustupuje. Byla vypracována nová metodika 2017+ - hodnocení se přesouvá k peer-review.

RVVI se pro vznik nového systému hodnocení inspirovala hodnocením na Akademii věd. Velká evaluace, která v letošním roce na Ústavu proběhne, je tak shodná s parametry hodnocení, na které přechází i RVVI.

➤ **Předložit kolik archivářů je v kterém oddělení ABS**

S. Ptáčnicková vysvětlila, že ABS je svázán služebním zákonem, který stanovuje jedenkrát do roka pevnou systemizaci – v létě je nutné předložit předpoklady k 1. 1. následujícího roku a v lednu k 1. 6. téhož roku. Tato povinnost se týká i zaměstnanců pod Zákoníkem práce. Ustanovení je velmi nepružné, dříve se dalo pozice měnit dle finančních prostředků a úkolů, nyní již to není možné. Z tohoto důvodu usoudila, že nejtransparentnějším podkladem pro členy Rady ÚSTR na jejich dotaz k počtu archivářů v jednotlivých odděleních je předložení aktuálního služebního předpisu.

E. Stehlík dal stran nepružnosti systemizace v rámci služebního zákona S. Ptáčnickové za pravdu. Doplnil, že nejnižší povolenou organizační jednotkou je oddělení, což zcela znemožňuje oficiální vznik pracovních skupin či týmů.

S. Ptáčnicková souhlasila a vysvětlila, že z důvodu přechodu na služební zákon byl Archiv nucen zrušit všechny pracovní skupiny a zjednodušit organizační strukturu instituce.

Ad 4) Rekonstrukce sídelní budovy ÚSTR

E. Stehlík poděkoval za připravenou exkurzi, které se zúčastnili i zástupci dodavatele, a za předložené podklady. Popřál vedení Ústavu, aby se vše podařilo zvládnout tak, aby se zaměstnanci mohli příští rok nastěhovat do budovy zpět. Splnění tohoto úkolu rozhodně nebude jednoduché, jak z hlediska rychlosti prací, tak z hlediska získání potřebných finančních prostředků. Osobně se obává, že avizované navýšení o 25% nebude stačit. A pak je také otázka, zda nenapadne někdo zpětně původní výběrové řízení na dodavatele.

O. Matějka sdělil, že na rekonstrukci se dá hledět třemi způsoby: 1. „historicky“ – již v roce 2004 obdržel MÍČR stanovisko, že budovu je nutné rekonstruovat, což se až do roku 2017 nestalo; 2. současný „projekt na výměnu opláštění, střechy a klimatizace“, kdy se během prací ukázalo, že je nezbytně nutné zasáhnout i do nosné konstrukce; 3. z toho plyne nutnost navazující „rekonstrukce vnitřních prostor“. O. Matějka upozornil, že avizované 25% navýšení je spojeno pouze se stávající rekonstrukcí na výměnu opláštění způsobené nutností zpevnit nosnou ocelovou konstrukci budovy a s tím je spojené i navýšení množství azbestu, který je nutno odstranit. Navazující rekonstrukce je nezbytná proto, že se v rámci probíhající rekonstrukce významně zasáhne do vnitřních prostor budov. Tato navazující rekonstrukce však bude mít svůj vlastní rozpočet. Ministerstvo financí přislíbilo prostředky jak na vícepráce spojené se stávající rekonstrukcí, tak i na navazující rekonstrukci. Díky tomu může ÚSTR zahájit kroky k ní vedoucí – vysoutěžit projektanta, vytvořit projekt a posléze vysoutěžit dodavatele navazující rekonstrukce. Z tohoto pohledu není nutné obávat se, že by dosavadní zakázka či cena za vícepráce mohla být napadnutelná, neboť navazující rekonstrukce, která se bude týkat vnitřních prostor, bude soutěžena zcela samostatně. Původní zakázka bude dokončena v rámci zákonem umožněného navýšení ceny za vícepráce. Doplnil dále, že zima 2017 byla ve znamení intenzivního jednání s dodavatelem a zevrubné analýzy, zda je možné se do maximálního možného navýšení vejít. Až poté bylo možné práce spustit. V současné chvíli se navýšení odhaduje na 24,7%. Pokud by přerostlo zákonem stanovený limit, bylo by nutné rekonstrukci zastavit a dodavatele znovu vysoutěžit. Zdržení by však způsobilo propadnutí stavebního povolení. O. Matějka dále vysvětlil, že v kalkulaci je počítáno i s méněpracemi. Zdůraznil rovněž, že pro rozhodování o dalším postupu jsou vypracovávány externí posudky a až na jejich základě vzniká definitivní rozhodnutí, jak pokračovat. Vedení ÚSTR se snaží jednat

zodpovědně, i když je stavba náročná. Je to situace daná tím, že se tato budova po 40 letech rekonstruuje poprvé.

E. Stehlík vzhledem k horizontu prací doporučil najmout někoho, kdo by se stavbě věnoval na plný úvazek.

O. Matějka vysvětlil, že osobně dává dohromady podklady, dělá managerská rozhodnutí a jedná s dodavatelem, stavbu jako takovou ale neřídí a samozřejmě ani netvoří odborné posudky. V rámci navazující rekonstrukce bude najat nový projektant, jeho úkol bude klíčový především z hlediska vnitřní koordinace obou rekonstrukcí. Upozornil, že managerská zodpovědnost vždy leží na něm a Z. Hazdrovi, jako na statutárních zástupcích, není proto možné, aby se rekonstrukci nevěnoval.

Z. Hazdra doplnil, že od počátku procesu rekonstrukce organizoval pravidelné schůzky i s M. Pelíškem a ředitelem/ředitelkou OPD, aby se každý krok rekonstrukce důkladně zvažil, neboť se jedná o náročnou a citlivou práci. U každého důležitého jednání byl vždy přítomen, nicméně samotné řešení konkrétních opatření je vždy v gesci příslušných zaměstnanců. O všem je ale průběžně informován.

Z. Bárta poděkoval vedení ÚSTR za vykonanou práci a, ačkoliv není v gesci Rady Ústavu zasahovat do personální politiky ÚSTR, doporučil Z. Hazdrovi, aby O. Matějkou za jeho nasazení ohodnotil.

E. Stehlík dodal, že rekonstrukce bude sledována průběžně na dalších jednáních Rady Ústavu, a poděkoval za předložené informace.

Ad 5) Směrnice o používání mobilních telefonů

Z. Hazdra upozornil, že s ohledem na aplikaci GDPR do vnitřních předpisů ÚSTR bude Radě Ústavu v dohledné době předkládána celá řada dalších směrnic a řádů. Předložená Směrnice o používání mobilních telefonů upravuje tarifní plány v soulad se sjednanou smlouvou.

M. Pelíšek doplnil, že směrnice byla aktualizována dle stávajících potřeb. Dřívější dělila tarify dle volných minut, což již není v dnešní době podstatné. Současná varianta je členěna dle výše přidělených dat.

E. Stehlík se otázal, zda se smlouvu o cenách tarifů podařilo dojednat výhodněji, než v minulosti.

M. Pelíšek potvrdil, že jako instituce má ÚSTR nárok na větší slevu než fyzická osoba. Ústav nicméně není nijak velkým zákazníkem, neboť služební mobilní telefon má jen přibližně 20% zaměstnanců.

Z. Hazdra doplnil, že před několika lety byl změněn dodavatel služeb, čímž se podařilo cenu snížit až o polovinu.

J. Liška se otázal, zda Ústav limituje soukromé volání ze služebních čísel.

Z. Hazdra vysvětlil, že vzhledem k neomezenému počtu volných minut není nutné volání zaměstnanců nějak limitovat.

O. Matějka doplnil, že historicky mají všichni zaměstnanci i soukromý telefon.

Usnesení: Rada Ústavu projednala Směrnici o používání mobilních telefonů.

Hlasování: 5 pro (jednomyslně)

Ad 7) Různé

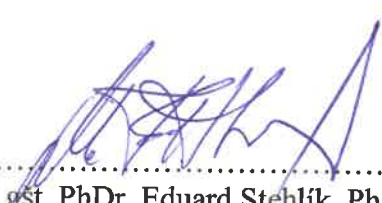
M. Palouš deklaroval svůj zájem dovědět se více o vnitřní komunikaci na odborné úrovni, rád by se proto zúčastnil například některého z interních seminářů. Na konkrétních možnostech se již s vedením ÚSTR domlouval.

E. Stehlík se v této souvislosti otázel, kdy se uskuteční nejbližší jednání Vědecké rady, a avizoval, že by se jej rád zúčastnil.

O. Matějka sdělil, že Vědecká rada se sejde 15. 5. 2018 od 14.00 v budově Ústavu na adrese Evropská 2590/33c, Praha 6.

Vzhledem k tomu, že již nikdo další neměl podnět do diskuze, ukončil E. Stehlík v 17.18 hod. jednání.

Další jednání Rady Ústavu se uskuteční dne 3. 5. 2018 v 15.00 hod. v budově ÚSTR v Hadovka Office Park, Evropská 2590/33c.

.....
plk. gšt. PhDr. Eduard Stehlík, Ph.D., MBA
předseda Rady Ústavu pro studium totalitních režimů